

РЕШЕНИЕ

№ 23491

гр. София, 11.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в
публично заседание на 28.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **3270** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. А. Т. - Н. срещу заповед № ЗСП/Д – С – ВР/27.01.2026г. на директора на ДСП – В. за отказ за отпускане на еднократна помощ по реда на чл. 16 от ППЗСП, потвърдена с решение № 22 – РД 06 – 0021 от 24.02.2026г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане – С. – град

Жалбоподателката заявява, че не е съгласна с мотивите на оспорената заповед. Излага съображения по съществуването на спора, като твърди, че не е направена индивидуална социална оценка на обстоятелствата, не са направени анализи на финансовото състояние на семейството и дали този извънреден разходи не е създала затруднение. Изтъква, че подходът на органа е формален, без да се отчете действителната ситуация.

В хода на съдебното производство Т.-Н., редовно призована се явява лично и заявява, че поддържа жалбата и моли да бъде уважена. Сочи, че сумата за погребение е взела на заем от нейния свекър и му ги дължи.

Ответникът – директор на Дирекция Социално подпомагане – В., редовно призован, не се представлява.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От материалите по приложената административна преписка е видно, че със заявление - декларация вх. № ЗСП/Д – С – Вр-12/09.01.2026 г. жалбоподателката е сезирала административния орган - директора на Дирекция "Социално подпомагане" В. с искане за

отпускане на еднократна помощ за погребение на починалата ѝ майка. В заявлението същата е посочила, че тя и съпругът ѝ са безработни, отглеждат едно дете, живеят в едно жилище и домакинство заедно със Г. П., който е съпруг на майка ѝ и неин доведен баща, получила е еднократна помощ за дете в размер на 50лв. Към заявлението е представила документи - фактура и фискален бон на стойност 1369,36 евро за извършеното погребение.

На 27.01.2026г. е изготвен социален доклад от социален работник, в който в раздел Б. "Преценка на нуждите от социално подпомагане и мотивирано предложение за отказ на социална помощ", са изложени доводи относно предлагания отказ за отпускане на помощта по чл. 16 от ППЗСП. Посочено е, че на осн. чл.12 ал.2 т.8 от ЗСП вр. чл. 16 ал.1 от ППЗСП следва да се откаже помощта, тъй като не са изчерпани всички възможности за самоиздръжка и издръжка, като разходите за погребение са във възможностите и задълженията на съпругът на починалата ѝ майка.

На 27.01.2026г. е издадена обжалваната заповед № ЗСПД/Д – С -ВР от директора на ДСП – В., с която е отказано отпускането на еднократна помощ при инцидентни нужди на основание чл. 16 от ППЗСП, тъй като не са изчерпани всички възможности за издръжка и самоиздръжка. Заповедта е връчена на 29.01.2026г.

Срещу нея е подадена жалба по административен ред. Решаващият орган – директорът на РДСП – С.– град е издал решение № 22 – РД06 – 0021 от 24.02.2026г., с което е отхвърлил жалбата и е потвърдил заповедта на директора на ДСП – В.. Решението е връчено на 02.03.2026г., видно от известие за доставяне (л. 15)

В хода на съдебното производство са приети като доказателства представените с административната преписка писмени документи.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата до съда е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК на 24.07.2018 г. от активно легитимирана страна, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество ОСНОВАТЕЛНА.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт (чл. 168, ал. 1 АПК) на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че същият е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 10, ал. 4 от ЗСП. При издаването на заповедта е спазена предвидената в закона писмена форма, но са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, предвидени в ЗСПД и Правилника за прилагането му.

В съответствие с разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК съдът следва да се произнесе по законосъобразността на обжалвания административен акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва закона, по чл. 146, т. 1-5 от АПК.

Издадената заповед е индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, доколкото съдържа волеизявление на административен орган, с което се засягат права и законни интереси на жалбоподателя. Същата е издадена от компетентен орган- Директор на ДСП - В. и в законоустановената писмена форма. За да отговаря на изискванията за форма по чл. 59, ал. 2 от АПК същата следва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за нейното издаване.

В конкретния казус, посочените фактически и правни основания не се подкрепят от доказателства. От декларативното посочване, че разходът е във възможностите на съпругът на починалата жена не може да се обоснове направения извод от административния орган, че не са

изчерпани възможностите за самоиздръжка и жалбоподателката не отговаря на изискването на чл. 11, ал. 2 от ЗСП. Следователно административният орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, като е постановил своя акт в противоречие на нормата на чл. 35 от АПК, след като не установил всички правнорелевантни факти. С оглед изложените факти, в социалния доклад не е прецизирано това важно обстоятелство относно издръжката /възможността за издръжка/ от лица близки до искащия еднократната социална помощ. В тежест на административния орган е да събере данни в тази насока - да установи какви точно са възможностите на съпругът на починалата, как се издържа семейството, живеещо в едно домакинство. Тези обстоятелства, следва да бъдат обсъждани при подаване на молбата за еднократна месечна помощ и при изготвянето на социалния доклад, а не да се посочват декларативно от длъжностното лице, което трябва да изследва дали са инцидентно възникнали, здравни, образователни, комунално -битови и други жизненоважни потребности на лицата и семействата, и дали са изчерпани всички възможности на тези лица за самоиздръжка или за помощ от други лица, които са задължени по закон да ги издържат. Не е подкрепен с доказателства, направеният извод в социалния доклад, че съпругът на починалата има сигурни доходи, както и техния размер. В този смисъл Решение № 6823 от 31.05.2017 г. на ВАС по адм. д. № 3132/2016. Решение № 5571 от 3.05.2017 г. на ВАС по адм. д. № 4770/2016 г.,

Заклучението, че не са налице кумулативните предпоставки за отпускане на помощ при инцидентна нужда, без посочване на мотиви за това също не може да обоснове направеният извод, че жалбоподателката не отговаря на изискванията на чл. 16 от ППЗСП. Последната обосновава нуждата си от социална помощ, поради възникнало инцидентна нужда и това е погребение на родител, за който тя очевидно се грижила, тъй като е живяла с него в едно домакинство. Именно тази еднократно възникнала необходимост въобще не е обсъждана от административният орган, поради което е налице и следващото сериозно процесуално нарушение, по чл. 34, ал. 3 във вр. с чл. 35 от АПК, което води до нарушение на материалния закон. - 34, ал. 3 и чл. 35 от АПК. Органът въобще не е обсъждал това възражение на жалбоподателя, както и представените доказателства от него – 1 бр. фактура с фискален бон на стойност от 1369,36 евро. В социалния доклад единствено е посочено, че преживелият съпруг е пенсионер и работи по трудов договор, следователно има възможност да покрие разходите за погребение.

По приложението на материалния закон, съдът намира следното:

Според разпоредбата на чл. 2, ал.3 от Закон за социалното подпомагане, социалните помощи се получават само от лица, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами, чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с помощта на задължените по закон да ги издържат лица да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности.

Административният акт е издаден на основание чл. 16, ал. 1 от ППЗСП, който определя, че за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности, на лицата и семействата може да се отпусне еднократна помощ веднъж годишно, а наличието на цитираните потребности, обуславя отпускането на помощта по чл. 12, ал.1, т.3 от ЗСП, като характерно за нея, е че се отпусне еднократно, за да осигури и обезпечи задоволяването на конкретна, инцидентно възникнала жизненоважна нужда на лицата. От съдържанието на разпоредбата недвусмислено се установява, че помощта се отпусне за задоволяване на потребности, които са възникнали неочаквано, внезапно, т. е. такива, които излизат извън рамките на обичайните разходи и не са могли да бъдат предвидени. Анализът на събраните по делото доказателства води до извода, че в конкретния случай са налице

предпоставките по цитираната норма за подпомагане на жалбоподателката. Налице е инцидентно възникнала потребност в резултат на непредвидени обстоятелства, която да е предизвикала такова отклонение от обичайните изисквания на индивида, че да налага отпускането на еднократна социална помощ в по-голям размер. Константна е практиката на ВАС, че разходите за погребение на близък, за който жалбоподателят полага грижи представляват такава инцидентна потребност напр. Решение № 11736 от 5.10.2017 г. на ВАС по адм. д. № 7914/2016 Решение № 5564 от 3.05.2017 г. на ВАС по адм. д. № 4370/2016 г., Решение № 13558 от 12.11.2010 г. на ВАС по адм. д. № 6919/2010г.

Обратното възприемане на административния орган на горепосочените разпоредби е неправилно, поради противоречие с целта на закона, тези на социалното подпомагане в общ план и на материалноправните разпоредби, тъй като изводът му при издаване на акта, за липса на предпоставките на чл. 16, ал. 1 от ППЗСП, е формиран при липса на действителните факти от значение за случая и в крайна сметка, този административен орган, в разрез с идеята за добросъвестност и справедливост, е отказал отпускането на еднократна помощ за инцидентно възникнала неотложна необходимост, свързана с разходи по погребението на починал родител. В случая основен факт е пренебрегнат, а именно, че дъщерята, съпругът, тяхното дете и доведеният съпруг на починалата живеят в едно домакинство, следователно констатацията, че преживелият съпруг има доходи, без те да са конкретизирани и анализирани и преценени съобразно членовете на домакинството не води до извод, че същият има възможност да заплати разходите по погребението. Дали са изчерпани или не възможностите на лицата от домакинството / в случая съпругът/ да заплати този непредвиден разход не е установено по преписката. Простото твърдение на решаващия орган е лишено от конкретика на фактите и анализ на цялостната ситуация. Разпоредбите на СК в конкретния случай са неприложими, доколкото ЗСП е специален закон и нормите в същия не отричат правото на пълнолетната дъщеря на починалата да заяви нуждата от еднократна помощ.

Съдът не може да приеме, че така формираният отказ, въз основа на непълни доказателства, е добросъвестен и справедлив и като упражняване на процесуални правомощия и най-вече като правен извод и краен резултат по отношение на жалбоподателя. Както се посочи по-горе доказана е не само инцидентната необходимост от средства, но и това че разходите са направени по съответното предназначение – представени фактура и касов бон, при което се е нарушил обичайния бюджет / в случая липсата на такъв/ на жалбоподателката за издръжка.

Оспорваната заповед като издадена от компетентен орган, но при неспазване на процесуалноправните и материалноправните предпоставки за законсъобразност и в противоречие с целта на закона, следва да бъде отменена и преписката върната на административният орган с указания да се издаде нов акт, съобразно мотивите на настоящото решение.

При този изход на делото, поради липса на претенция от страна на жалбоподателя за разноски и фактически ненаправени по делото, такива не се присъждат.

При този изход на делото, поради липса на претенция от страна на жалбоподателя за разноски такива не се присъждат.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на А. А. Т.-Н. заповед № ЗСП/Д – С – ВР/27.01.2026г. на директора на ДСП – В. за отказ за отпускане на еднократна помощ по реда на чл. 16 от ППЗСП, потвърдена с решение № 22 – РД 06 – 0021 от 24.02.2026г. на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане – С. – град

ВРЪЩА преписката на Директора на Дирекция "Социално подпомагане" – В., за ново произнасяне при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението, в 14 дневен срок от влизането му в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, на основание чл. 13, ал. 7 от ЗСП.

СЪДИЯ: